

OB DNEVU SODSTVA

Ob dnevu slovenskega sodstva — 3. septembra — so tako kot v republikah in v ostalih občinah tudi na Temeljnem sodišču Ljubljana — enota Grosuplje pripravili skromno slovesnost. Poleg delavcev sodne enote so se udeležili tudi predstavniki občine Grosuplje.

Praznik slovenskih sodnikov pa je bil povod za razgovor s tovarišico Gobjiro Jelenc—Golob, ki vodi sodno enoto v Grosuplju.

Enota Grosuplje rešuje sodne zadeve s področja naše občine. Koliko vas je sodnikov in kako uspevate opravljati svoje delo?

»S preureditvijo našega pravosodnega sistema pred nekaj leti je bivše Občinsko sodišče v Grosuplju postalo enota Temeljnega sodišča v Ljubljani.

Pristojnost naše enote se je tudi bistveno povečala. Po prejšnji sodni ureditvi so se vse sodne zadeve delile v pomembnejše in manj pomembne. Slednje so reševala na prvi stopnji občinska sodišča, druge pa okrožna sodišča. Sedaj so vse te zadeve prenese na sodne enote, ki tako rešujejo vse kazenske, pravne in nepravne (npr. zapuščinske) zadeve. Le gospodarske zadeve in kazenske zadeve zoper mladoletnike rešujejo in odločajo o njih enote na sedežu temeljnih sodišč.

Glede na te tehtne spremembe je število sodnikov in administrativnih delavcev v naši sodni enoti skromno, to je štirje sodniki in 10 administrativnih delavcev. To število komaj zadošča za tekoče reševanje sodnih primerov.

Podatki, ki jih zasledimo v časopisu, govore o veliki obremenjenosti sodišč. Tako zaradi velikega števila zakonov in predpisov kot ostalih zadev se rešitve zavlačujejo. Kako je s tem pri vas?

»Omenila sem že, da so sodni delavci v naši enoti polno zaposleni. To je v prvi vrsti zaradi močno razširjene pristojnosti sodnih enot, ki sedaj rešujejo vse sodne zadeve, od najpreprostejših do najbolj zapletenih. Mnogi najrazličnejši predpisi nam pri tem ne lajšajo dela. Zlasti je potrebno poudariti porast pravnih zadev, kar ima po našem mnenju vzroke v današnji gospodarski situaciji, ki nedvomno vpliva tudi na medsebojne odnose med občani in različnimi organizacijami. Tako se večja število tožb zaradi neplačane stanarine, kurjave, naročnine za časopise. Pričakujemo pa, da bo zvišana obrestna mera, ki od 3. 8. 1985 znaša kar 72%, vplivala na izboljšanje plačilne morale naših občanov. Pogostni pa so tudi spori med občani samimi, ki se nanašajo na raznovrstne medsebojne odnose, npr. mejni spori, spori zaradi služnosti, ki pa pogosto kažejo tudi na nestrpnost in živčnost nekaterih občanov.

Pripomniti pa moram, da se je občutno zmanjšalo število nekaterih kazenskih zadev manjšega pomena, kot na primer zasebne tožbe zaradi kaznivih dejanj zoper čast in dobro ime.

Na slovesnosti ob dnevu sodstva v Ljubljani je tovariš Zoran Polič v govoru poudaril delovanje sodnikov — porotnikov kot določeno specifiko pri podružbljanju dela sodišč. Kako vi ocenjujete njihovo delovanje v rednem delu sodišča?

»V naši socialistični družbi je eno izmed temeljnih načel pravosodnega sistema podružbljanje sodstva.

V tem opravljajo pomembno vlogo sodniki porotniki, ki vnašajo v sodno delo svoje življenjske izkušnje iz sodelovanja z okolico, v kateri žive in jo dobro poznajo. Sodniki porotniki imajo seveda izreden pomen, saj enakopravno sodelujejo s poklicnimi sodniki pri reševanju in končnem odločanju v vseh pomembnejših sodnih primerih in je njihov glas pri odločanju enakovreden glasu poklicnega sodnika.

V naši sodni enoti sedeluje 67 prizadevnih in vestnih sodnikov porotnikov, po trije pa sodelujejo pri delu ljubljanske sodne enote pri reševanju gospodarskih zadev in mladoletniškega kriminala.

V naših krajevnih skupnostih tudi delujejo poravnalni sveti, ki naj bi prispevali k zmanjšanju števila zadev na sodišču. Ali z njimi kaj sodelujete?

»Enako kot sodniki porotniki spadata v sistem podružbljenega pravosodja tudi poravnalni sveti. Delujejo v

okviru krajevnih skupnosti, volijo jih kraji izmed svojih preudarnih ljudi. Njihov namen je, da skušajo pomirjevalno vplivati na svoje besede, kakor so v manjših sporih pravnega in kazenskega značaja, sklepajo med prizadetimi obvezne poravnave in s tem občutno razbremenjujejo tudi delo sodnih enot. Naša sodna enota posveča mnogo pozornosti delu poravnalnih svetov. Sodniki v dnevih kontaktih dajejo članom poravnalnih svetov potrebna pravna pojasnila in obvestila, tako da lahko ocenim medsebojno sodelovanje kot uspešno.

Pravosodni organi in ustanove so imeli ves čas našega razvoja pomembno vlogo. Vendar spoštovanje predpisov — od ustave in zakonov do dogovorov — ne sme ostati le stvar sodišč. Potrebna bo še večja aktivnost vseh zavestnih dejavnikov v naši družbi, da z aktivnostjo in konkretno politično akcijo bolj dosledno uveljavijo moralne kriterije socialistične družbe (varovanje družbene lastnine, odgovoren odnos do družbenih sredstev, dosledno uveljavljanje dohodkovnih odnosov, poglobljeno samoupravljanje, kvalitativno in produktivno delo).

Zato ob prazniku slovenskega sodstva želimo tudi delavcem naše sodne enote vedno manjše število zadev, ki bi jih povzročalo nespoštovanje sprejetih predpisov.

I. R.

Praznik v KS Dob

ČEPRAV SO MAJHNI SO USPEŠNI

Krajevna skupnost Dob šteje le 700 krajanov. Majhni so, a kljub temu s svojo prizadevnostjo in enotnostjo dosegajo lepe uspehe. V nedeljo 8. septembra so prvič proslavili svoj praznik in v Sadu odkrili spomenik prvimi padlim talcem v tej krajevni skupnosti. Zanimivo je, da so dan pred tem v tej vasi dobili prvi telefon. Tako tudi ta del Suhe krajine ni več odrezan od sveta.

Na slavnostni seji družbenopolitičnih organizacij in krajevnih skupnosti v gasilskem domu v Dobu je zbranim spregovoril podpredsednik skupščine KS Alojz Šraj (povzetke objavljamo posebej). Med gosti sta bila tudi predsednik skupščine občine Grosuplje Janez Koščak in sekretar OK SZDL Vinko Blatnik. Ob tej priložnosti so podelili bronasta priznanja OF. Prejeli so jih: Anton Čebular, Anton Črnič ml., Vinko Markelj, Rado Radovič, Jože Šraj, Ivan Turnovšek in Anton Turk.

Sledilo je odkritje skromnega spominskega obeležja prvimi padlim talcem na robu gozda ob vasi Sad, kjer je bil slavnostni govornik predstavnik občinske organizacije ZZB NOV podpolkovnik Milan Korelc. (povzetke objavljamo posebej). V kulturnem programu, ki ga je povezoval predsednik KK SZDL Gabrijel Berginc pa so sodelovali poleg domačih mladincev še učenci osnovnih šol Šentvid in Hrastov dol ter pevski zbor iz Šentvida.

Tekst in foto: IVO BREČIČ

Iz govora Alojza Šraja

Leta 1965 je bila ustanovljena Krajevna skupnost Dob, ki je bila nadaljevanje že med vojno izvoljenih narodnoosvobodilnih odborov in po osvoboditvi izvoljenega krajevnega odbora Dob. KS Dob zajema 13 vasi, ki imajo vse skupaj 705 prebivalcev. Že takoj po osvoboditvi je bilo potrebno krepko poprijeti za delo pri obnovi med vojno požganih in porušenih domov in pri predelavi hrane za lastne potrebe in za pokrivanje obvez za splošno ljudsko prehrano.

Leta 1952 je na vsem področju Krajevne skupnosti zasvetila električna luč. Pri tej obširni akciji je z delom in denarjem sodelovala pretežna večina naših krajanov.

Leta 1951 so kraji Hrastovega dola in okoliških vasi ustanovili svoje gasilsko društvo. Pomoč pa je nam krajanom nudil tokratni okrajni ljudski odbor Grosuplje in nadalje okraj Ljubljana-okolica. Prizadevnost krajanov za napredek kraja se je nadaljevala. Leta 1952 se je začela graditi osnovna sedaj podružnična šola v Hrastovem dolu. Pri tej akciji je bilo opravljenih preko 4000 prostovoljnih delovnih ur in preko 700 ur z vprežno živino. Kraji so dali, posekali in na gradbišče pripeljali ves potreben les in drugi gradbeni material. Veliko razumevanja do nas je pokazal že okraj Grosuplje nato pa okraj Ljubljana-okolica: v letih 1956 do 1959 smo gradili cesto Hrastov dol-Rdeč kal-Dob. Zgrajena je bilo 3,5 km ceste na kateri je bilo opravljenih preko 5000 prostovoljnih delovnih ur, preko 1000 ur za vožnjo materiala z vprežno živino. Občinski ljudski odbor Ivančna gorica je dal za izgradnjo te ceste 6 milijonov

Leta 1973 so kraji Hrastovega dola in Malih Peč povsem sami in z lastnimi sredstvi in s prostovoljnimi delom zgradili vodovod v dolžini 4 km. Krajevna skupnost je od svojih sredstev dodelila le 6.000 din. Skupna vrednost izgrajenega vodovoda je v teh časih znašala preko 50 milijonov.

Letos teče že 10. leto odkar kraji Krajevne skupnosti Dob plačujejo samoprisevek. Prvi samoprisevek je bil namenjen izključno za modernizacijo cestnega omrežja v Krajevni skupnosti. Drugi samoprisevek od leta 1980 — 1985 se krajevni samoprisevek nameni 50% za modernizacijo cest v krajevni skupnosti in 50% za izgradnjo šolskega centra v Ivančni gorici.

V teh 10 letih nam je od 10 km kategoriziranih in 7 km krajevnih cest uspelo modernizirati 2 km. Programi, ki jih je sprejela KS Dob se prepočasno uresničujejo. Smatramo da je to v KS zaradi vedno težjih gospodarskih razmer do neke mere opravičljivo, po drugi strani, da so to tudi posledice premajhne zainteresiranosti in razumevanja odgovornih za komunalno dejavnost v občini. KS Dob je izključno kmetijskega značaja. Na tem področju je vse skozi kmetijska proizvodnja hitro napredovala. Tržni viški na leto predstavljajo 450.000 litrov mleka, preko 100 ton mlade pitane živine, 9 ton telet, 60 ton pšenice, 500 ton jedinega in 200 ton semenskega krompirja. To so pomembne številke.

Z izvedbo programov agromelioracij na cca. 100 hektarjih obdelovalnih površin v prihodnjem letu pa naj bi se v bodoče kmetijska proizvodnja še povečala.

Spominsko ploščo sta odkrila Milan Korelc in Franc Verbič.

Obseg sredstev zagotavljenega programa bo znašal v posameznem letu:

1986	1987	1988	1989	1990	1986-1990
22.054	22.495	22.945	23.404	23.872	114.770

Po načelu vzajemnosti bomo v Skupnosti socialnega skrbstva Slovenije združevali sredstva za

izvajanje zakona o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb. Nadomestilo za inva-

lidnost bo prejelo 80 oseb, dodatek za tujo nego in pomoč pa 38.

Za izvedbo zakona bomo združili naslednja sredstva:

1986	1987	1988	1989	1990	1986-1990
8.740	8.915	9.093	9.275	9.461	45.484

V okviru medobčinskega programa bomo izvajali zlasti naslednje naloge:

- začasne in enkratne denarne pomoči;
- rejnine in zavarovanje rejnic;
- zavodsko varstvo odraslih oseb in mladine z motnjami v

telesnem in duševnem razvoju ter motnjami vedenja in osebnosti;

- storitve centra za socialno delo;
- usposabljanje pod posebni pogoji;
- razvrščanje;
- druge socialne datjave;

- financiranje humanitarnih organizacij in društev;
- sofinanciranje občinske skupnosti socialnega varstva in glasila Naša skupnost;
- delo samoupravnih organov skupnosti;
- stroški SDK in uprave za družbene prihodke.

Za izvedbo tega programa bomo združili naslednja sredstva:

1986	1987	1988	1989	1990	1986-1990
29.640	31.941	34.370	36.933	39.637	172.521

S programom skupnih nalog na ravni republike bomo zagotav-

ljali izvajanje nalog, ki so skupne pomena za vso republiko. De-

lež občinske skupnost za ta program bo v posameznih letih znašal:

1986	1987	1988	1989	1990	1986-1990
870	896	923	951	980	4.620

Za izvedbo vseh programov bomo v obdobju 1986-1990 v Ob-

činski skupnosti socialnega skrbstva Grosuplje združili naslednja

sredstva:

1986	1987	1988	1989	1990	1986-1990
61.304	64.247	67.331	70.563	73.950	337.395

Stopnja realne rasti znaša 4,8. Osnutek sporazuma je pripravljen po cenah iz leta 1985 na podlagi valoriziranih programov, s katerimi je predvidena rast sredstev za socialno skrbstvo v letu 1985 v primerjavi z letom 1984 za 64%.

M. K.

OBČINSKA IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST GROSUPLJE

Značilnost osnutka o temeljih plana Občinske izobraževalne skupnosti Grosuplje za obdobje 1986-1990 je, da prikazuje ločeno zagotovljeni in ločeno dogovorjeni oz. razširjeni program, ki ju bodo izvajale osnovne šole in glasbena šola. Oba programa sta tudi finančno vrednotena na predpostavki, da bo povprečna letna rast sredstev za vzgojo in izobraževanje 4,7%. Osnutek nadalje nakazuje, katere dejavnosti vzgojnoizobraževalne organizacije iz dogovorjenega programa se zmanjšajo ali opustijo, v kolikor rast sredstev ne bo dosegala predvidene rasti ali bodo iz drugih vzrokov zmanjšane materialne

možnosti za vzgojo in izobraževanje.

Osnutek temeljev plana vključuje v program storitev zagotavljenega programa vse tisto, kar je določeno z zakonom in obveznim predmetnikom z učnimi načrti. Program storitev razširjenega oz. dogovorjenega programa pa vključuje razširjeni program interesnih dejavnosti nad zagotovljenim programom, podaljšano bivanje učencev, program storitev glasbene šole, šolo v naravi, regresiranje prehrane učencev, varstvo vozačev, storitve šolske svetovalne službe ter dopušča možnost še drugih nalog, ki bodo dogovorjene.

Po podatkih sedaj živčnih prebivalcev v občini Grosuplje bo število šoloobveznih otrok v letih planskega obdobja poraslo od 3385 v letu 1986 na 3460 leta 1990 (leta 1985 je to število 3220). To pa bo pomenilo povečanje števila oddelkov redne osnovne šole od 139 v letu 1986 na 145 v letu 1990. K temu je dodati še 7 oddelkov osnovne šole s prilagojenim predmetom in en oddelek delovnega usposabljanja.

Za realizacijo teh dveh programov bi na osnovi cen vzgojnoizobraževalnih storitev iz leta 1985 in programiranem obsegu dejavnosti morali združiti naslednja sredstva:

— v 000 din

Leto	Zagotovljeni program	Razširjeni oz. dogovorjeni program
1986	366.630	52.676
1987	386.340	56.779
1988	406.400	60.496
1989	434.490	69.184
1990	462.730	77.914

Ker pa je Občinska izobraževalna skupnost Grosuplje po samoupravnem sporazumu o skupnih temeljih občinskih izobraževalnih skupnosti dolžna zagotavljati preko Izobraževalne skupnosti Slovenije tudi sredstva za program

skupnih nalog in program vzajemnosti ter zagotavljati sredstva za zakonske obveznosti, vračilo anuitet, delo strokovne službe in delovanje delegatskega sistema, planiranega razširjenega oz. dogovorjenega programa ne bo